

СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

*Горященко Ю. Г., к.е.н., доцент
Університет митної справи та фінансів*

Актуальність використання статистичних методів у різних галузях економіки безперервно зростає. Це викликано насамперед розвитком ринкових відносин, конкурентної боротьби на ринках товарів і послуг, вимогами стандартів.

Упровадження статистичних методів є одним з основоположних принципів систем менеджменту якості, якому передують такі принципи: обґрунтованість, системний та процесний підходи, роль вищого керівництва, документування, оцінювання та інші.

Проблемам управління якістю на основі статистичних методів присвятили праці такі відомі фахівці як Д.А. Блейкслі, Е. Демінг, В.В. Єфімов, М. Магуайер, С.А. Мараш, В. Стюарт, Д. Тейлор, Р. Томкінс, М.Д. Харрі, Д. Хоскінс, В.Л. Шпер, У. Шредер; питанням управління якістю освітньої діяльності в сучасних ринкових умовах – В.І. Бондарь, І.Є. Булах, Л.І. Даниленко, Г.А. Дмитренко, Г.В. Єльнікова, С.О. Сисоєва, Т.М. Сорочан та інші.

Статистичні методи – наукові методи вивчення та опису масових явищ у кількісному вираженні. Іншими словами, це – сукупність прийомів, застосовуваних у процесі статистичного дослідження. Методи оцінювання якості вищої освіти мають свою специфіку з огляду на предмет оцінювання. Згідно із Законом України «Про освіту», якість освіти є відповідністю результатів навчання вимогам, установленим

законодавством, відповідним стандартом освіти чи договором про надання освітніх послуг [1]. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» «якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості» [2].

Базовими методами оцінки освітніх даних є зведення, групування, класифікація, візуалізація даних, перевірка статистичних гіпотез, факторний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, аналіз часових рядів і т.п. Це методи, що забезпечують [3]: налагодження доступного і зрозумілого звітування (створення форм звітів, обробка, систематизація та узагальнення даних), розробку критеріїв проведення процедур зовнішнього забезпечення якості, проведення періодичних перевірок діяльності систем забезпечення якості та механізмів роботи з отриманими рекомендаціями, розробку критеріїв забезпечення якості вищої освіти на основі передових світових і національних практик, моніторинг діяльності спеціалізованих вчених рад, результатів діяльності закладів вищої освіти щодо забезпечення якості освіти через проведення акредитаційних процедур і атестації наукових кадрів.

Література:

1. Про освіту : Закон України в редакції від 24.06.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про вищу освіту : Закон України в редакції від 25.09.2020 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Офіційна сторінка Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://naqa.gov.ua/>